

Občinski časopisi - plačani bne brezplačniki v korist obč

Pri veliki večini občin je izdajanje glasil ustaljena praksa. Izdajajo jih predvsem z namenoma obveščanja občanov z dogajanjem v občini. Občani glasila v svoje nabiro posamezne občine.

Izmed 22 občin izdajajo glasilo v kar 19 občinah. V največ občinah, kar dvanaestih, izdajajo glasilo tri- do petkrat na leto. Županje in župani teh občin so izdajanje glasila utemeljili kot potrebo po informiranosti občanov. Njihove misli lahko strnemo z besedami županje občine Majšperk Darinke Fakin, ki je povedala: „Največji pomen ima občinski časopis na področju informiranja občanov o vseh dogodkih tako na ravni občine in njenih organov. V časopisu so objavljeni tudi različni občinski razpisi, podane so informacije o investicijah, predvsem pa je namenjen predstavitvi dela naših posameznikov in društev, ki so vsa zelo aktivna, naše osnovne šole in vrtca, ki predstavita svoje delo in dogodke ter tudi uspehe.“

Po številu izdaj občinskega glasila močno prednjačita mestna občina Ptuj in Lenart, kjer glasilo izdajo kar enajstkrat na leto. Povsem enako kot glasila v drugih občinah sta glasila namenjeni infor-

miranju občanov, med seboj pa se močno razlikujeta. Ptujčan, glasilo MOP Ptuj, prinaša vsebine izključno iz območja občine, medtem ko glasilo Ovtarjeve novice „pokriva“ območje več občin.

Župani: Glasila imajo arhivsko vrednost

„Občinsko glasilo je obraz, beseda in slika naše občine in s tem naše celotne lokalne skupnosti in vsakega posameznika v njej,“ je povedala Simona Antolič, urednica občinskega glasila v Račah. Podoba kraja in dogajanja v kraju je v glasilih obravnavana periodično, zato ima po mnenju župana občine Središče ob Dravi Jurija Borka glasilo tudi arhivsko vrednost. Temu mnenju se pridružujejo še v občini Markovci, kjer so povedali: „Naše glasilo je bogat arhiv dogajanja za naše zanamce.“

Povedano je sicer le ena plat resnice. Drugo plat resnice so zapisali preiskovalni novinarji portala pod-

Foto: GG

Prihodki od prodaje oglasov v občinskih glasilih

Občine, kjer tržijo oglase	Prihodki od oglasov v letu 2019 v evrih
Ptuj	16.560
Duplek	500
Juršinci	530
Kidričevo	858
Lenart	26.000
Majšperk	197
Markovci	1.123
Ormož	700
Rače-Fram	0
Slovenska Bistrica	6.000
Središče ob Dravi	1.400
Starše	25
Sveti Andraž v Slovenskih goricah	0
Trnovska vas	200
Zavrč	ni podatka
Žetale	115

Oglasov ne prodajajo v vseh občinah, tudi zato, ker marsikje, kljub možnosti, niti ni interesa oglaševalcev. Po prihodkih iz oglaševanja izstopata Ptujčan in Ovtarjeve novice.

crto.si, ki med drugim ugotavljajo, da so občinska glasila izjemno dobro (in zlati v ruralnem okolju tudi zelo močno) sredstvo vpliva aktualnega župana na občane, še zlasti pred volitvami: »Slovenske občine za medijske dejavnosti vsako leto porabijo več milijonov evrov. Toda nad njihovo uporabo ni učinkovitega nadzora, zato lahko župani občinska glasila zlorabljajo za samopromocijo in napad na nasprotnike.«

V nekaterih občinah so ugotovili, da je predrago

V Podlehniku, Dornavi in v Svetem Tomažu občinskih glasil ne iz-

dajajo. „Svoje občane o dogajanjih in delu v občini obveščamo preko spletne strani občine, družabnih medijev, regionalnih časopisov in radia, z obvestili po gospodinjstvih,“ so pojasnili na občinah. V občini Sveti Tomaž pa za namene informiranja izdajajo uradno glasilo. „Objavljamo vse odločitve občinskega sveta in vse javne razpise ter druge pomembne odločitve. Poleg tega pa v decembru izdamo Bilten, ki na 14 straneh prinaša informacije o predvidenih investicijah. Na letni ravni nas ta način obveščanja ne stane več kot 3.000 evrov, strošek občinskega glasila pa bi znašal med 10.000 in 15.000 evrov.“

Cena občinskega glasila je tudi vplivala na odločitev v Podlehniku: „Razlog za prenehanje izdajanja glasila so bili visoki stroški, ki so nastajali z izdajo,“ je sporočila direktorica občinske uprave Nina Lozinšek.

Občinska glasila – nenavaden medijski fenomen

Slovenska občinska glasila so sicer zelo nenavaden medijski fenomen, še ugotavljajo v portalu podcrto.si. Uradno ne sodijo med medije, saj so uradna glasila lokalnih skupnosti izključena iz zakona o medijih. Toda njihovi izdajatelji so jih hkrati dolžni vpisati v medijski razvid, če ustrezajo definiciji medija po medijskem zakonu (uredniško oblikovane vsebine, periodičnost izhajanja ...). V tem primeru morajo izdajatelji upoštevati določila medijskega zakona ter med drugim zagotoviti uredniško avtonomijo, ločevati propagandna in novinarska sporočila in upoštevati pravico do popravka. Pravno podlago za njihovo izdajanje so občine našle v zakonu o lokalni samoupravi

Ovtarjeve novice

„Mesečnik Ovtarjeve novice izdaja Razvojna agencija Slovenske gorice za območje občin Benedikt, Lenart, Sv. Jurij v Slovenskih goricah, Sv. Ana in Sv. Trojica v Slovenskih goricah, ki izhajanje časopisa sofinancirajo,“ so zapisali na občini Lenart. Skupna naklada je 6.045 izvodov, izide pa 11 števk na leto. Tanja Vintar iz Razvojne agencije za Slovenske gorice je še pojasnila: „Stroške lahko okvirno ocenimo, letno znašajo približno 48.000 evrov. Prihodki od oglaševanja močno variirajo. Sicer pa ocenjujemo te vire na približno 26.000 evrov na letni ravni. Sem štejemo tako oglaševanje kot naročnino oziroma kupnino, ki pa predstavlja manj kot tri odstotke.“

Ovtarjeve novice so za občane brezplačne, za druge zainteresirane pa so na voljo v prodaji.

Foto: ISU

(ZLS), ki občinam med drugim dovoljuje »pospeševanje informacijsko-dokumentacijske dejavnosti na območju občine, pospeševanje kulturno-umetniške ustvarjalnosti in omogočanje dostopnosti do kulturnih programov.« ZLS pa ne opredeljuje, kako naj občine zadovoljujejo potrebe prebivalcev na

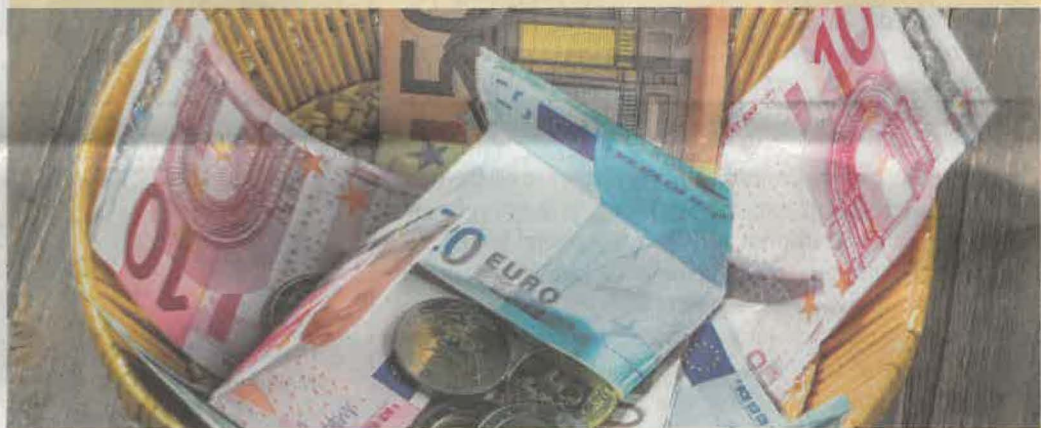
področju medijev. Prav tako niso nikjer določena pravila, na kakšen način se lahko občinski mediji (glasila) financirajo iz proračunov lokalnih skupnosti. To pomeni, da imajo občine pri izdajanju glasil zelo veliko svobode – tako vsebinske kot finančne.

anov ali županov?

nalnike prejmejo brezplačno. Kolikokrat na leto, je odvisno od politike

Pregled podatkov občinskih glasil po občinah.

Občina	Glasilo	Število izdaj letno	Obseg strani	Naklada	Stroški na letni ravni v evrih	Stroški na izvod v evrih
Ptuj	Ptujčan	11	36	9200	70.000	0,7
Cirkulane	Glasilo občine Cirkulane	2	52	900	2.500	1,4
Duplek	Novice	4	80	2700	28.000	2,6
Gorišnica	Vesti iz vasi	4	46	1200	10.550	2,2
Hajdina	Hajdinčan	6	60	1400	39.200	4,7
Juršinci	Juršinske novice	3	24	810	3.700	1,5
Kidričevo	Ravno polje	5	35	2000	27.700	2,8
Lenart	Ovtarjeve novice	11	20	2914	15.000	0,5
Majšperk	Majšperčan	5	60	1600	10.650	1,3
Markovci	List iz Markovec	4	28	1250	9.250	1,9
Ormož	Ormoške novice	4	32	4270	13.800	0,8
Rače-Fram	Novice občine Rače-Fram	4	64	2.700	20.000	1,9
Slovenska Bistrica	Informator	6	40	9500	38.000	0,7
Središče ob Dravi	Sredica	4	34	850	10.000	2,9
Starše	Glasilo občine Starše	2	56	1500	6.000	2
Sveti Andraž	Novice občine	4	27	450	5.000	2,8
Trnovska vas	Trnovski zvon	3	28	500	4.000	2,7
Zavrč	Dober den	4	20	500	6.350	3,2
Žetale	Žetalske novice	4	30	500	7.200	3,6
Skupaj	Občinska glasila				326.900	

Vir: Občine
Foto: dreamstime/M24

Za glasila letno vsaj 400.000 evrov

„Občani glasila prejmejo v nabiralnike brezplačno,“ so zatrjili na občinah. Njihova izdaja se financira iz občinskega proračuna. Občine so nam posredovale uradne podatke, koliko proračunskega denarja na letni ravni namenijo za izdajo glasila. Res pa je, da so dejanski stroški precej višji od uradno posredovanih podatkov, saj so honorarji marsikje »skriti« v drugih postavkah občinskih proračunov ...

Skupno naj bi torej anketirane občine za svoja glasila letno namenile 326.900 evrov. Daleč največ proračunskega denarja na letni ravni za glasilo nameni MOP Ptuj, in sicer 70.000 evrov. Hkrati pa je Ptujčan tudi ugodno glasilo, za posamezni izvod občina odšteje slabih 70 centov, podobno ceno na posamezni izvod doseže tudi Informator, glasilo občine Slovenska Bistrica.

Na drugi strani pa za posamezni izvod odštejejo visoko vsoto v občini Hajdina, in sicer kar 4,7 evra na izvod. Na razliko v ceni močno vplivata naklada in število strani. Ptujčan prinaša 36 strani, Hajdinčan pa kar 60.